

MŪSŲ LIETUVA

NR. 48 (1426) XXVII. 1975 M. LAPKRICIO-NOVEMBRO 27 D. 1,00 kruzeiras

R. Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

KUR DINGO LIETUVIŠKASIS SVETINGUMAS?

Trečiasis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas artėja. Artėja ir pati didžioji atsakomybė Brazilijos lietuviams - kiek lietuvių jaunimo iš čia dalyvaus tame Kongrese, ir kaip mes sutalpinsime atvykusius gruodžio mėn. 31 d. vi sus svečius.

Į pirmąjį klausimą turi atsakyti pats jaunimas, kuris tą Kongresą ruošia, kuris įsipareigojo ir yra už jį atsakovas. Kol kas, niekas tikrai nepasisako, bet sudarytoms komisijoms duotas uždavinys parūpinti autobusus kelionei į Buenos Aires ir t.t. Kas važiuos ar užpildys tuos autobusus - žinokitės.

— Tai, kaip išdykusio vaiko įnoris. „Norėsiu važiuosiu, nenorėsiu nevažiuosiu...“ — Nei vienam neateina į galvą mintis, kad tai apsunkina visą finansinį biudžetą, kad tai nėra „taip sau pramoga“, bet rimtas reikalas. Atvykstaš iš kitų kraštų jaunimas gal jau prieš dvejis metus taupo savo pajamas, kad galėtų tame kongrese dalyvauti, bet tik ne Brazilijos jaunimas. —

Antras labai svarbus ir „degantis“ reikalas, priimti svečius, svarbiausia jaunimą į LIETUVIŲ ŠEIMAS. Jie atvyks gruodžio 31 vakare, bus Naujų Metų sutikime. Sausio 1 d. apie 10-11 val. prieš pietus pusė išvyksta šešioms dienoms į Itaici, grįžta sausio 6 d. pavakary. Lieka iki sausio 9 d. trys dienos, kad jie turėtų vietą kur pernaktuoti, apsiprausti ir savo daiktus pasidėti. Kas yra keturios dienos prieš Amžinybę? Prieš tą neišmatuojamą laiką, kai mes visi ilsėsime anksčiau ar vėliau po velėna?

Kodėl taip žiauriai lietuviai elgiasi su tais, kurie prašo duoti nakvynės atvykstantiems iš tolimų kraštų lietuviams? Kodėl pirmoje eilėje juos iškoneveikti, išniekinti? — Išivaizduok, „ponia Marija“, kaip tamsta jaustumės, jei jūsų nuvykusios gražuolės anūkėlės ar dukrytės į svetimus kraštus niekas nenorėtų priimti į namus, o paliktų gatvėje nakroti? Sakytum aiškiai, — Tai ne žmonės, bet žvėrys... — Ir aš tai patvirtinčiau. TAI NE ŽMONES, BET ZVERYS.

Man teko kažkada skaityti vieno vokiečio knygą, kuris drauge su kitais kareiviais po karo grįžtančiais iš rusų fronto keliavo per Lietuvą. — „Mes ėjome išbadėję, išvarę per kaimus ir miestelius. Mes nedrįsime nieko kito prašyti — tik leisti prigulti kur nors ant šiaudų krūvos, tik iš šulinio atsigerti vandens... Bet kas gali pamiršti lietuvių vaišingumą? — Jie patys karo išvarginti, išdraskytomis šeimomis — kas Sibiran išvežtas, kas gestapo sušaudytas, kas be reikalo užmuštas... Bet jie dalinasi kasdieninės duonos rieke, jie šilde vandenį žaizdotoms kojoms nuplauti, jie virė „gruče“ ir baltino vienintelės karvutės pieno likučiais... Užleisdavo mums savo klojimus, kad minkšto šieno kupsantan įsiknįs išmiegotume. NUOSTABI TAUTA TIE LIETUVIAI.“

Tai buvo baisaus vargo ir skurdo metai, bet lietuvių svetingumas liko kaip tėvų paveldėtas palikimas, kaip vardas mums duotas, kaip pavardė.

O kas per pakitimas staiga vyksta Brazilijos lietuviuose?

Ateina jaunuoliai pas lietuvius, paduoda anketą, aiškina apie Kongresą, prašo nakvynės svečiams atvykstantiems iš tolimų kraštų, ne kokiems ubagams, bet jaunimui, kuris jaustųsi lyg pas „savuosius“ atvykęs, nes gi niekas nemo ka portugališkai susikalbėti.

Jokių patogumų nereikalauja, tik pasidėti daiktus, saugiai permiegoti, kad ir ant „šieniko“, truputį vandens nusiprausti, tik porai naktų... Ir štai prieš jaunuolių akis patys LIETUVIAI šeiminkai sudrasko tas anketas, o juos pačius išveja lauk. „Vai embora, vagabundo.“ Kitoj vietoj išklauso, šypsosi ir vietoj „nakvynių“ sako. „Ko neini dirbti, o valkiojiesi vakarais...“

Anot kun. Antano Saulaičio, „Jei būčiau Brazilijoje gimęs lie (Ties. 9 psi.)

Įlgametis Ispanijos Valdytojas Francisco Franco ir Naujasis Ispanijos Karalius Juan Carlos

FRANCISCO FRANCO

Eidamas 82 metus ir pergyvenęs kelis širdies smūgius, Francisco Behamonde Franco š. mėn. 20 d. mirė, perdaves valdžia kunigaikščiui Juan Carlos ir palikęs Ispanijai fašistine konstitucija bei daug socialinių problemų.

Jis valdė Ispaniją 36 metus kieta ranka ir buvo panašus ne į gyvą ispaną, bet į drausmingą prūsų generolą. Jo valdymo būda gerai vaizduoja vienas pavyzdys. Kai Franco lankėsi Ispanijos Sacharoje, vienas legionierius, protestuodamas prieš prastą valgi, tešė jam savo davinį i veidą. Franco pasikvietė už valgi atsakingą karininką ir įsakė jam pagerinti valgi. Bet tą kareivį liepė sušaudyti.

Francisco Franco gimė Galicijoje 1892 m. gruodžio 4 dieną. Nesulaukęs 15 metų, įstojo Toledė į karo akademią ir po trejų metų pasisiūlė savanoriu į Ispanijos Sacharą. Būdamas gabus karininkas, 1920 m. jis tapo antruoju legionierių komandantu.

Paskui premjeras Primo de Rivera paskyrė jį karo akademijos viršininku Saragošoje. Eidamas 33 metus, jis tapo jauniausiuoju generolu Europoje. Bet respublikoniškai Ispanijos vyriausybei jis nepatiko ir buvo perkeltas į Balearų salas, Sacharą ir Kanarijų salas.

Prasidėjus pilietiniam karui 1936 m. Franco nuskrido į Ispanijos Sacharą ir organizavo kareivių transportą į Ispaniją. Po generolo Sanjurjo mirties, jis tapo sukilėlių vadu. Pirmetinis karas užsitęsė beveik trejus metus, ir Ispanija apverké beveik viena milijoną žuvusių. Franco laimėjo karą Hitlerio ir Mussolinio pagalba.

Kilus antram pasauliniam karui, jis paskelbė „griežtą neutralumą“, bet 1941 m. siuntė savanorius į Rusiją kovoti prieš komunistus. Matydamas, kad karą laimės sąjungininkai, jis vėl paskelbė „griežtą neutralumą“ ir sustabdė žaliavų eksportą į Vokietiją. Bet tuo gestu sąjungininkų simpatijos neįsigijo.

1947 m. įpėdininkystės aktu jis tapo valstybės galva visam gyvenimui. Jį rėmė kariuomenė, dvasiškiai ir falangistai. Visos politinės partijos ir laisvos darbininkų unijos buvo panaikintos, laikraščiai uždaryti arba griežtai cenzūruojami, o režimo priešai sukišti į kalėjimus. Parlamentas buvo paverstas bespalviu Franco instrumentu.

Jis skyrė ir atleido ministerius, provincijų gubernatorius, didesnių miestų burmistrus ir karinius komandantus. Jungtinės Tautos atmetė Ispanijos prašymą tapti jų nariu. Tačiau prasidėjus šaltajam karui tarp JAV ir sovietų, Amerikos prezidentas pradėjo kitaip žiūrėti į Ispaniją, ir 1953 m. JAV ir Ispanija pasirašė sutartį, kuria JAV galėjo kurti Ispanijoje aviacijos ir laivyno bazines.

Po poros metų, spaudžiant JAV, Ispanija buvo priimta į Jungtines Tautas. Kai prezidentas Eisenhower ruošėsi lankyti Ispaniją, Franco nukabino nuo sienos Hitlerio ir Mussolinio paveikslus ir pakabino Eisenhowerio. Baigiantis šaltajam karui, sovietai ir jų satelitai pasirašė prekybos ir kultūros sutartis su Madridu.

Vidaus politikoje Franco buvo nenuolaidus. Nepaisant studentų, darbininkų, pažangesnių kunigų ir baskų bruzdėjimo, reikalaujančių demokratiškų reformų, Franco pasiliko prie savo nuomonės ir nenusileido nei per plauką.

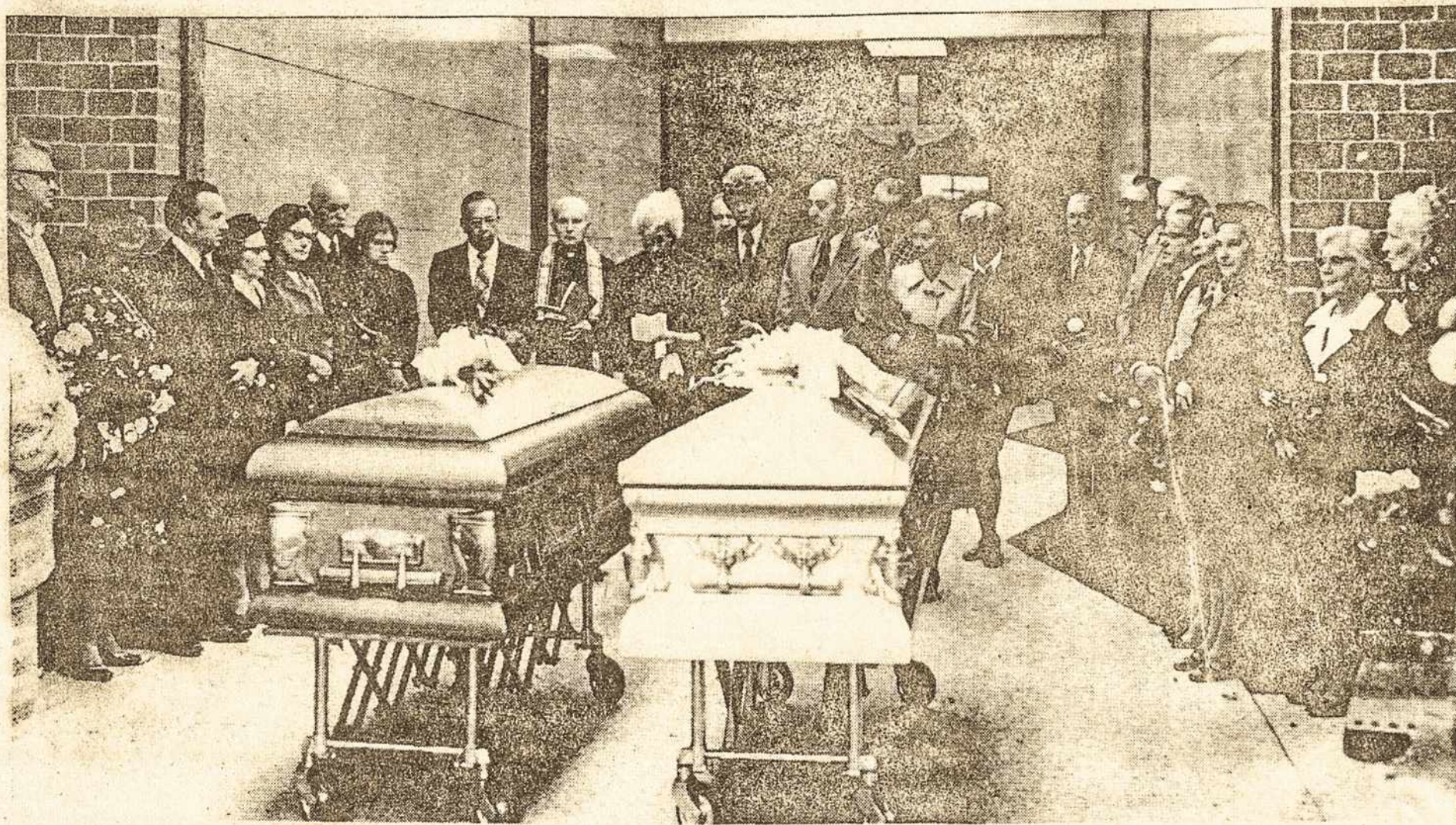
Tik kai jis paskyrė keletą Opus Dei ministerių, šie bandė suminkštinti diktatūrą ir labai pakėlė Ispanijos pramonę bei turizmą. 1960 m. vidurkio vieno žmogaus pajamos buvo apie 300 dolerių, o 1974 m. siekė net 2.100 dolerių. Tačiau didžiausias Opus Dei ministerių laimėjimas buvo sutartis su ekonomine Europos Bendruomene, kuria Ispanija gavo daug lengvatų savo eksportams.

1974 m. baskų teroristai nužudė Ispanijos premjera Carero Blanco. Naujas premjeras Aris Navarro atleido visus Opus Dei ministerius ir ju vietoje pasirinko falangistus. Franco vėl pasidarė nenuolaidus.

Praėjusiais metais Franco sunkiai susirgo ir laikinai perleido valstybės galvos pareigas kunigaikščiui Juan Carlos. Bet nuostabiai greitai atsigavo ir grįžo į savo vietą. Ši karta jis sunkiau susirgo, priėmė ligonių patepimą ir laukė mirties.

Su jo mirtimi pasibaigė idomi, audringa ir kūrybinga Europos bei JAV epocha. Jo įpėdiniui teks sunkus uždavinys įvesti Ispaniją į demokratine valstybės santvarka.

Petras Pakalnis

Prezidento Antano Smetonos ir jo žmonos palaikų perkėlimas į Visų Sielų kapinių mauzoliejų.
J. Garlos nuotrauka

LIETUVOS PREZIDENTO ANTANO SMETONOS IR JO ŽMONOS

PALAIKŲ PERKĖLIMAS

Nesenai visose didesnėse lietuvių kolonijose pagarbiai ir iškilmingai paminėjome prieš 30 metų tragiškai mirusį pirmąjį ir paskutinįjį laisvosios Lietuvos Prezidentą, kurio palaikai laikinai buvo laikomi Clevelando Knollwood kapinių mauzolėjuje. Jo atmintį pagerbdami daug kartų jį ten aplankydavo pavieniai asmenys ar delegacijos. Bet mažai kam rūpėjo, kaip tvarkomi mauzolėjaus finansavimo reikalai, kas sumoka mokesčius už vietą. Mat, neturėta pakankamai išteklių gauti nuolatinę vietą visam laikui.

Prieš šešeris metus mirusio prezidento žmona Sofija Smetonienė buvo taip pat laikinai patalpinta mažame Mayfield kapinių mauzolėjuje, nes nebuvo lėšų jai patalpinti šalia Prezidento. Bet ir čia reikėjo mokėti nemažus metinius mokesčius — našta, kurią teko pakelti a.a. Juliui Smetonai, o po jo mirties našlei Birutei Smetonienei.

Šia būkle susirūpino a.a. S. Smetonienės sesuo p. J. Tūbelienė, kuri, atvykusi į

Juliaus laidotuves, aplankė ir abu mauzolėjus, o kartu visą padėties laikinumą ir netikrumą. P. Tūbelienė tada prašė D.L.K. Birutės dr-jos Clevelando skyriaus pirmininkę V. Nagevičienę kokiū nors būdu pasirūpinti bent S. Smetonienės palaikų palaidojimu nuolatinėje vietoje.

Paaikėjo, kad yra galimybė, palyginant prieinama kai na gauti vietos naujai pastatytame Visų Sielų kapinių mauzolėjuje ir a.a. Prezidento ir jo žmonos palaikams. Veikti teko skubiai, nes nedeliame (gal arti 300 vietų) mauzolėjuje mažai vietų tebuvo likę — beveik visos jau buvusios užpirtos. Į talką birutietėms atėjo Birutė Smetonienė, kuri nuvykusi į Chicago paprašė pagalbos iš Korp! Neo-Lithuania. Ir čia gerą pradžią ir paskatinimą padarė Kazimieras Pocius, asmeniškai paaukojęs \$500. Korp! Neo-Lithuania paskyrė tam \$1000. Ir taip laimingu būdu per trumpą laiką

buvo sukeltos būtinos lėšos a.a. A. Smetonos ir jo žmonos palaikams perkelti ir už vietą visiems laikams sumokėti gražiame mauzolėjuje netoli Clevelando.

Rugsėjo 20 d. įvyko tas antras laidotuvių aktas. Susirinko gražus būrys clevelandiečių, jų tarpe dalis DLK Birutė dr-jos narių, Lietuvių Bendruomenės atstovų, tautininkų, skautininkų ir skautininkių delegacijos, LKV Ramovės, Šaulių kuopų atstovai.

Iškilmės tvarkė V. Nagevičienė. Kalbas pasakė E. Čekienė, inž. J. Jurkūnas ir v.s. P. Molis. Kun. J. Kidykas, SJ pasakė momentui pritaikintą žodį ir atlaikė trumpas pamaldas. Pagiedo dojus Lietuvos Himną ir Marija, Marija ..., bei padėjus gėles prie mauzolėjuje esamo altoriaus, P. Karalius perskaitė specialiai paruoštą ir visų esančių pasirašytą aktą, kuris buvo padėtas nišoje, šalia prezidento karsto.

Dirva (pk)

Ok. Lietuvoje mirė 13 kunigų

Okupuota Lietuva. — Žiniomis iš okupuotos Lietuvos rugsėjo 4 d. mirė Kaišiadorių vyskupijos, Jiezno par. altaristas a. a. kun. Tadas Akstinas. Velionis buvo gimęs 1887 m., kunigu išventintas 1913 m. Prieš išeidamas į emeritūrą, jis buvo Vilūnų parapijos klebonas.

Ok. Lietuvoje šiais metais jau mirė trylika kunigų, tarp jų ir Telšių vyskupijos apaštalinis administratorius a. a. vysk. J. Pletkus.

77 tūkstančiai komunistinio tikėjimo platintojų

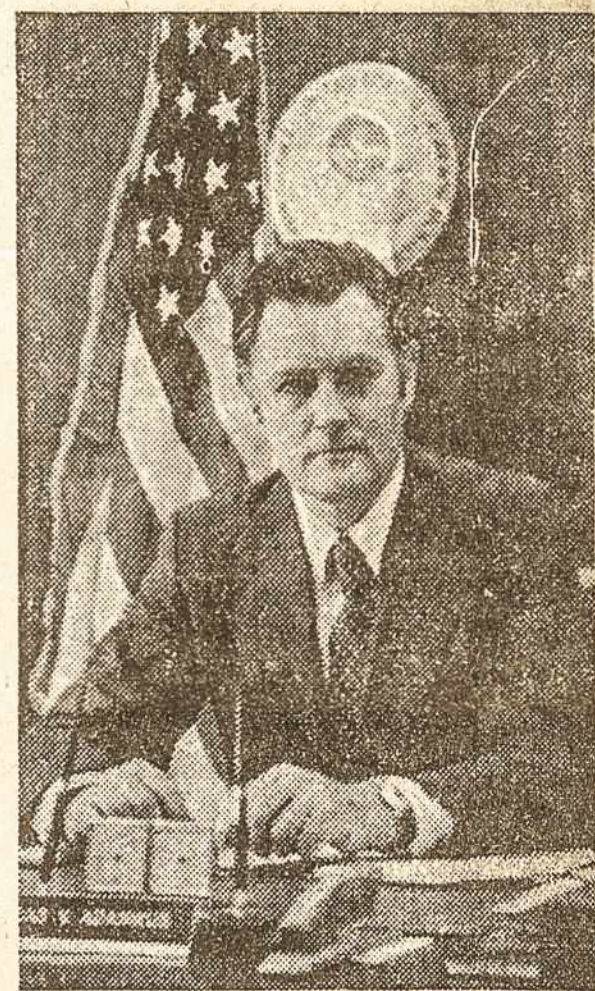
VILNIUS. — Kuo remiasi visa bolševikinė sistema ir kaip

skiepijama komunistinė ideologija, pasako keli sakiniai spalio 3 "Tiesoje": Respublikos sostinėje besimokančiųjų politinio švietimo sistemoje skaičius viršys 77 tūkstančius žmonių. Seminarams ir mokykloms paruošta daugiau kaip 3 tūkstančiai propagandistų. Kas ketvirtas — penktas respublikos darbo žmogus naujaisiais mokslo metais mokysis partinio švietimo... Vien partinio švietimo mokyk-

V. Adamkus — patarėju prie JT

JAV Aplinkos apsaugos įstaiga praneša, kad Valdas V. Adamkus, Vidurio Vakarų regiono vice-administratorius paskirtas patarėju prie Jungtinių Tautų Pasaulinės sveikatos organizacijos — UN-WHO.

Įvairiose pasaulio šalyse iškilto rimtas reikalas suderinti taršos kontrolės įgyvendinimą, koordinuojant planavimą, socialinius ir ekonominius valstybės reikalus. Šioms problemoms Jungtinių Tautų Pasaulio sveikatos organizacija ir Lenkijos vyriausybė spalio 13 šaukia Aplinkos apsaugos Europos valstybių seminarą Katowice mieste. Konferencijos-seminaro pagrindinis tikslas yra suvesti gamtos apsaugos ekspertus iš įvairių valstybių ir išdiskutuoti regionalinio pla-

Valdas Adamkus

navimo galimybes ir surasti geriausius būdus jojo įgyvendinimui. Dalyvaus Lenkijos, Čekoslovakijos, Vakarų Vokietijos, Šveicarijos, Britanijos, Sovietų Sąjungos ir JAV delegacijos.

Valdas Adamkus konferencijoje padarys vieną iš pagrindinių pranešimų, svarstant gamtos apsaugos įstatymų pritaikymą praktiškame gyvenime. Po konferencijos Adamkus dar susitiks su Čekoslovakijos, Austrijos ir Ispanijos gamtos apsaugos specialistais tų valstybių sostinėse.

Draugas

lose ir semisaruose savo politines žinias gilins 200 tūkstančių žmonių. Propagandistų skaičius pirmą kartą viršys 22 tūkstančius.

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO TREČIOJO KONGRESO REIKALU

JAUNIMO KONGRESAS JAU VISAI ČIA PAT!

TŪKSTANTINIO JK VAJAUS RĖMĖJAI

Šie asmenys, organizacijos, firmos III Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui paskyrė 1.000,00 kruzeirų. Kongreso iškilmingo uždarymo metu sausio 6, Palácio de Convenções, Anhembi, jiems bus įteiktas Padėkos Lapas.

Tūkstantinis vajas dar tęsiasi iki pat kongreso. Kas tokia didesne auka gali paremti pirmąjį lietuvių pasaulinį sąskrydį Pietų Amerikoje, kviečiamas prisidėti.

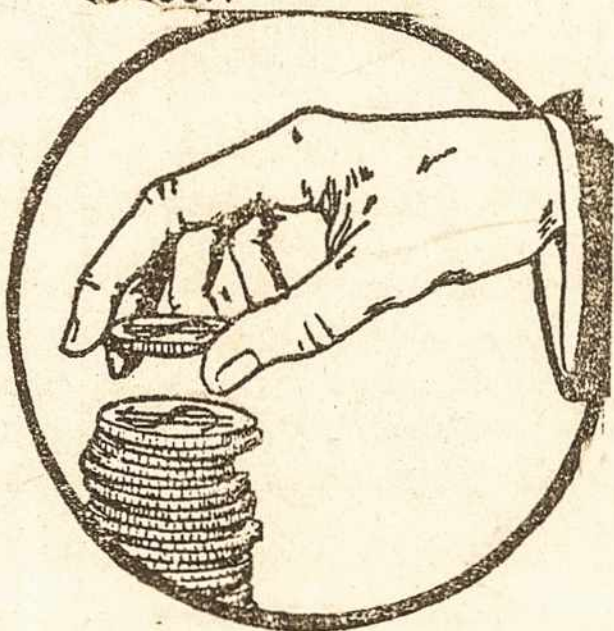
1. Aleksandras Bumblis
2. Šv. Kazimiero parapija
3. Kun. Juozas Šeškevičius
4. Mons. Pijus Ragažinskas
5. Jonas Tatarūnas
6. Mons. Aleksandras Arminas (Mauš)
7. Petras Šimonis
8. Algimantas Saldys
9. Vicente Vitor Banys
10. Jorge Garška
11. Valentinas Beivydas (S. Caetano)
12. Natal Thome
13. Jonas Valavičius
14. Albinas Budrevičius (S. Andre)
15. Liudas Bendoraitis
16. Contaget-Vivenda
17. Jurgis Sliesoraitis
18. Youssef Method
19. Šv. Juozapo Vyrių Brolija
20. Adv. Pio Butrimavičius
21. Lucia ir Milda Jodelis
22. Ricardo Sideravičius
23. Leonas Meškauskas
24. Jonas Bratkauskas
25. Renato Mendo
26. J. Paim, S.A., Ind. e Com.
27. Jonas Silickas
28. Inz. Gražvydas Bačelis
29. Albertas Magila
30. Kazys Baužys
31. Irene ir Paulo Šukys
32. Sventislavas Vasiliauskas (P. Alegre)
33. Antonio Pavilonis
34. Henrikas Valavičius
35. Adv. Aleksas Kalinauskas
36. Kazimieras Skorupskis (S. Andre)
37. PLIAS Brazilijos skyrius
38. Juozas Vasiliauskas

BRAZILIJOS KRAŠTO FINAN- SŲ KOMISIJOS

svarbiausieji telefonai:

pirm. prel. P. Ragažinskas -
Tel. 274-2295

ižd. Jonas Tatarūnas - tel. 63-7344
ižd. Vincas Banys - tel. 274-0677
sekr. Halina Mošinskienė telef.
65-0907.

39. Algirdas Baužys
40. Pranas Šukys (V. Bela)
41. Estanislau Meliūnas
42. Liuda Majienė (2.000 kr.-Guaruja)
43. Antanas Gaulia (Rio de Janeiro)
44. Antanas Stonis
45. Algimantas Slepetyš
46. Petronėlė Draugelytė Vosylienė
(Campinas)
47. Antanas Golskis
48. Ernestas Petraitis (R. de Janeiro)
49. Tėv. Antanas Šatas (Frei Valdomi-
ro- Rio de Janeiro)
50. Pranas Indriūnas (Porto Alegre)

"Aušros" kvartetas koncertuoja kongreso baliuje Toronte

KVIEČIAME TALKON

REMKITE KANDIDATES I KONGRESO

LIETUVAITE --- IR

LAIMĖKITE SPALVOTĄ TELEVIZIJĄ:

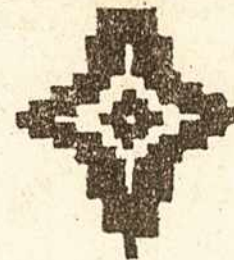
MALONIAI KVIEČIAME VISUS LIETUVIUS!

NAUJŲ METŲ SUTIKIMA

SU LIETUVIAIS IŠ ARGENTINOS, AUSTRALIJOS, ANGLIJOS, KANADOS, KOLUMBIJOS, JUNGTINIŲ VALSTYBIŲ, VOKIETIJOS; URUGVAJAUS; VENECUELOS— ATVAŽIUOJA 500 SVEČIŲ IŠ KITŲ KRAŠTŲ ————
TODĖL VIETAS REIKIA UŽSISAKYTI IŠ ANKSTO ————
SKAMBINTI FINANSŲ KOMISIJAI

ŠIAI DIDŽIAI ŠVENTEI GROS LIETUVIŲ MĖGIAMAS IR GERAI PAŽĪSTAMAS „LOS GUARACHOS“ ORKESTRAS SU DVIDEŠIMT MUZIKANTŲ. — PAKVIETIMO KAINA APIMA STALIUKUS, VALGĮ IR GĖRIMA.

Os convites para o Reveillon terão que ser adquiridos com a comissão de finanças, pois não serão vendidos na porta.

O preço da entrada inclui comida e bebida, a orquestra „Los Guarachos“, e mais de 500 pessoas do exterior.

51. Kazys Audenis (Rio de Janeiro)
52. Angelina ir Augusto Dulinsky
53. N. N.
54. Ateitininkų Sendraugių Skyrius
55. Mečys Paleckis
56. Inž. Luiz Šlikta
57. Jonas Cecinas (Porto Alegre)
58. Ana Banaitis (Itaquaquecetuba)
59. Seselės Pranciškietės (Colegio Pio XII - Morumbi)
60. Seselės Pranciškietės (Ginasio S. Miguel Arcanjo - V. Zelina)
61. Stasys Tervydis

BALSAI UŽ JK LIETUVAITĖ LAIMI SPALVOTĄ TELEVIZIJĄ

Jaunimo kongreso spalvotos televizijos loterijos bilietai kiekvienas verti po 10 balsų už Kongreso lietuvaite. Bilietai bus traukiami per kalėdinę valstybinę loteriją, o lietuvaite vainikuojama São Paulo pagaminta gintarine sidabro karūna per Naujųjų Metų sutikimą.

Ateitininkai, jų giminės ir draugai remia kandidatę mokytoją Juliją Kraujalytę, kuri buvo ir antrojo JK atstovė JAV-se, vaidinusi „Žvakidėje“, visiems gerai pažįstamą lietuviškame gyvenime.

Lietuvių Sąjunga- Aliança savo kandidate išstatė gubernatūros informacijos tarnyboje dirbančią Geny Žarkauskaitę, kurią, atrodo, ypatingai remia Lapos ir Vila Anastacio lietuviai, norėdami, kad ten gyvenanti lietuvaite laimėtų, nugalėdama Vila Zelinai artimesnę kandidatę.

Loterijos knygetes, platintojai gali gauti Finansų komisijoje, o lietuviai raginami per parengimus

ir atskirai juos įsigyti. Vienas bilietas, vertas dešimt balsų už lietuvaite, kainuoja dešimt kruzeirų.

TŪKSTANTINIS VAJUS

Prie tūkstantinio vajas prisidėjo dar šie mecenatai remėjai:

62. Viktoras ir Angelina Dirsė Tatarūnai — įnešė Cr\$ 1.000,00
63. Família Casimiro Palivanas įnešė Cr\$ 1.000,00
64. Olga Sišla įnešė Cr\$ 1.000,00
65. Gabriela Kumpis (Terezópolis, RJ) įnešė Cr\$ 1.000,00

PASIŽADĖJUSIŲ ĮNAŠAI

Ricardo Sideravičius Cr\$ 500,00
Jorge Garška Cr\$ 300,00

Lietuvi, prisidėk prie tūkstantinio vajas, paremdamas mūsų jaunimą. Lietuvių Jaunimo Kongreso pasisėkimas Tavo rankose.

— FINANSŲ KOMISIJA

TĖVŲ ŽEMĖ LIETUVA, MŪSŲ ŠIRDY VISADA — PÁTRIA DE NOSSOS PAIS, LITUANIA, TU ESTARÁS SEMPRE EM NOSSOS CORAÇÕES.

COMISSÃO DE ALOJAMENTOS NAKVYNIŲ KOMISIJA

Telefonai ir adresai:

Petras ir Roseli Bilevičiai — R. Inhagapi, 65 — tel. 274-4047
Vytautas Bacevičius — R. Pedro de Godoi, 396 — tel. 63-9343
Angelika Trūbienė — R. Marechal Malet, 451 — tel (darbo) 273-0338.
Arnaldas Zizas — R. das Heras, 1248.

DALYVAUKIME KONGRESE

TIE SA IR GYVENIMAS

LAIKO ŽENKLAI IŠEIVIJAI

Ar lietuvių išeivija ištesės išbandymo metą?

Didžioji Lietuvos kunigaikštija, kuria mes didžiuojamės, išnyko lyg meteoras. Ji suplaišijo ir sudilo, nes buvo daugia- tautė, jungusi kelis tikėjimus, ūkinius išteklius išsėmusi karam vesti. Socialinė spauda pastūmėjo į baudžiavą. Lietuviai valdovai ir jų talkininkai svetur greitai nutauto. Lietuvių tauta buvo suskaldyta į svetimon kultūrinėn įtakon patekusius engėjus ir engiamuosius — lietuviškai kalbančius baudžiauninkus. Diduomenė ir bajorija dėl privilegijų padarė tautinę išdavystę, atskilo nuo tautos, kuri merdėjo jau neturėdama valstybingumo ir tautinės minties.

Kai po 123 metų rusų spaudos pabudo lietuvių tauta, ji paskelbė nepriklausomybę, pačiame krašte teturėjo 2 mil. su viršum lietuvių. Jos dideli skaičiai pakraščiuose buvo suslavinti, sulenkinti, suvokietinti ir net sulatvinti. 1831 ir 1863 metų sukilėliai išeiviai svetur dingo be žymės. XIX a. paskutinio ketvirčio ir vėlesnio tarpsnio išeivių jau antroji karta ėmė dilti. Laikas negailestingai nuskriaudė lietuvių tautą ir vis sijojo jos išeiviją.

Tauta ir išeivija

Išeivija yra tik tautos nuotrūpa, atkirstoji šaka, kuri ilgą laiką negali išverti be kamieno paramos, nors ji būtų gali ir sąmoninga. Tik didelių tautų, ypač anglų, išeivija sugebėjo išugdyti naujas valstybes, bet silpnus ryšius tepalaikiusias su tėvyne. Glaustai apsigyvenę Quebeco prancūzai, nors de Gaulle skatino paskelbti krašto nepriklausomybę, tebetūno prisiglaudę prie Kanados.

Visai kitokia mažųjų tautų išeivijos padėtis. Šie išeiviai, jei jie nori išsaugoti savo tautybę, turi ne tik savąją kalbą mokėti, bet ir susigyventi su savąja kultūra, savo tautos rūpesčiais ir siekimais. Čia mes susiduriame su kai kuriais antraeiliais klausimais, kurie skaldo išeiviją ir išsišokimais pagreitina jos sunykimą.

Lietuvių tauta pergyveno daugelį skirtingų politinių ir visuomeninių santvarkų, savų ir svetimųjų. tačiau ji išlaikė savo savaimingumą, nors kaimynai kė-

VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūnas ir ALT pirm. dr. K. Bobelis Amerikos Lietuvių Kongrese.

V. Noreikos nuotrauka

sinosi ją išnaikinti. Ir komunistinė santvarka ne jos pasirinkta, bet rusų jėga primesta. Vargas lietuviams išeiviams, jei jie dabar nepajėgia skirti vieningai sutariančios lietuvių tautos nuo jos pavergėjo.

Išeivijos tikslai

Jos esminis tikslas — kuo ilgiausiai išverti, būti sąmoningais lietuviams, taigi ne tik lietuviškai kalbėti, bet ir galvoti, pažinti savo tautos būties esminius klausimus. Šis tikslas jungia visus lietuvius. Tačiau jau senokai, ypač pastaruoju metu, ėmėme pasimesti. Kai laikas sparčiai ėmė retinti lietuvių išeivių eiles, atsirado ir tokių lietuvių, kurie pradėjo skaldyti lietuviškas organizacijas, nors jos labai sunkiai bandė įgyvendinti minėtą tikslą. Deja, tokių kenkėjų randame ir lietuvių tautos praeityje. Ordino "Wegeberichte" mini lietuvius šnipus, rodžiusius vokiečiams kelius Lietuvoje. Vėliau atsirado tarnavusių ir kitiems tautos priešams. Štai šiuo metu atsiranda šarūninkai, kurie šiuo metu griauna lietuvišką veiklą "patriotizmo" priedangoje.

Antrojo tikslo — lietuvių tautos politinio išlaisvinimo įgyvendinimas daugiausia priklauso

nuo pačios tautos palankių sąlygų. Išeivijos pareiga čia atlikti tai, ko šiuo metu nepajėgia tauta.

Išeivijos priemonės

Minėtų tikslų įgyvendinimas nepaprastai sunkus. Jis dar pasunkėja, kai mes patenkame į organizacinius klystkelius, dažnai nepajėgiame jėgas sujungti, darniai dirbti, veiklą derinti ir nepasimesti smulkmenose, dešimtaeilės svarbos klausimuose. Mes mėgstame vadinamąsias reformas, gūnčius, bet nesugebame prisitaikyti laiko reikalavimams, atitinkamai save gretoms perrikuoti, atsisakyti jau seniai atgyventų priemonių.

Blogiausia mūsų apraiška — priemonės laikyti svarbesnėmis už tikslus ir nesutarti dėl pirmųjų. Visuomenė yra graudinama ne tikslų siekti, bet apsispręsti, kuriai organizacijai dolerį skirti rinkliavų metu. Nutinka ir dar blogiau, kai dėl asmenų įgeidžių pažada netesimi, o jų turimomis priemonėmis trukdoma siekti tikslų.

Darni veikla

Jau praslinko trisdešimtmetis, kai antroji išeivijos banga užtelėjo į vakarus. Per tą tarpą daug įvairių organizacijų pri-

steigėme, nemažai nuveikėme ir klaidų padarėme. Daugį veitui laiko sugaišome, bekurdami tariamas gaires, tačiau dažnokai jose praleisdami svarbiausius dalykus. Mūsų eilės ėmė retėti. Per ateinantį trisdešimtmetį lietuviškos išeivijos veidas pasikeis, jos veikla jau bus visai skirtingo pobūdžio, žymiai susiaurės. Ateis metas, kai dar bus šauklių, bet žymiai sumažės klausančiųjų ir talkininkų skaičius.

Grėsmingi ženklai

Mes turime stebėti grėsmingus laiko ženklus, juos tinkamai suprasti ir jau šiuo metu pasiruošti negailestingiems jų smūgiams ateityje. Jau šiandien turime rikiuoti jėgas svarbiausiam tikslui įgyvendinti, lietuviybės giją pratęsti, stiprinti bendruomeniškumą, kad jis netaptų tuščiu žodžiu, o būtų tvirtas ramstis įgyvendinti lietuviškai brolybei. Šį siekimą, kai kas gal laiko svajone, bet abejingieji turi žinoti, kad be šios svajonės įgyvendinimo yra bergždžios pastangos išgelbėti lietuvišką išeiviją nuo sunykimo. Šiam tikslui įgyvendinti metas persirikiuoti, persiorganizuoti, sustiprinti veiklą apačioje ir peržiūrėti vadovybės gaires.

Lietuvių tautos laisvinimo bare jaučiami susirūpinimą keliantys trūkčiojimai. Ateityje padėtis gali dar pablogėti. Kaip tik šiuo metu pasigendame rimtai paruoštų gairių ir sutarimo joms įgyvendinti. Šio meto laisvinimo organizacija jau gerokai atšlijusi nuo laiko reikalavimų. Metas laiko ženklus tinkamai suprasti. GEDIMINAS GALVA

OKUP. LIETUVOJE

— Inž. Petras Motiekaitis, gyvenęs Šiauliuose, su projekto naują straigtasparnio modelį, varomą gumos varikliu. Bandymo metu straigtasparnis pakilo ligi 820 metrų į aukštį ir prašoko italo G. Relegi pasaulinį šios rūšies straigtasparnių rekordą, kuris buvo iškilęs 595 metrus.

— Tretjakovo galerijoje, Maskvoje, atidaryta dail. M. K. Čiurlionio paveikslų paroda, kurioje pateikti iš okup. Lietuvos atvežti 64 dailininko paveiks- lai, jų tarpe "Pavasario sonata", "Žiema", "Zodiako ženklai", "Karalių pasaka" ir kiti.

III PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

TERCEIRO CONGRESSO MUNDIAL DA JUVENTUDE

LITUANA

Rua das Giastas, 927-9 - Vila Bela - 03147 São Paulo, SP

- Tel (011) 63-5723, 274-0934

III PLJK PROGRAMA SVEČIAMS IR LIETUVIŲ VISUOMENEI

GRUODŽIO 31 - Trečiadienis

N. METŲ SUTIKIMAS

22 val., Club Homs, Av. Paulista 735, su bufetu, Los Guarachos orkestru ir meno programa Suaugusiems 150 kr., jaunimui 100 kr.

SAUSIO 1 - Ketvirtadienis

PAMALDOS IR ARBATĖLĖ

18 val., Vila Zelinos bažnyčioje ir Jaunimo namuose. 10 kr.

SAUSIO 2 - Penktadienis

KONCERTAS

20 val., Seserų Pranciškiečių salėje, R. Campos Novos, meninės jėgos iš ivairių kraštų. Nemokama.

SAUSIO 3 - Šeštadienis

TEATRAS

20 val., Seserų Pranciškiečių salėje, A. Škėmos „Žvakidė“ su S. Paulo artistais. Nemokama.

SAUSIO 4 - Sekmadienis

IŠKILMINGOS PAMALDOS

15 val. São Paulo katedroje III PLJK ir Lietuvių imigracijos 50 metų proga.

KONCERTAS

17 val., Seserų Pranciškiečių salėje, Londono, Kanados, „Baltijos“ ansamblis su dainomis ir šokiais. Nemokama.

SAUSIO 6 - Antradienis

KONGRESO UŽDARYMAS

19:30 val., Palacio das Convenções, Parque Anhembi, su oficialia ir menine programa bei Padėkos lapų įteikimu tūkstantinio vėjaus mecenatams. Įėjimas nemokamas.

SAUSIO 7 - Trečiadienis

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

20:00 val., Ginasio de Ibirapuera, su šokėjais iš Kanados, Argentinos, Urugvajaus, Venecuėlos, Brazilijos ir kitur. Nemokama.

PASTABA— Ši programa iki Jaunimo Kongreso dar bus papildyta kitais renginiais, kai Braziliją pasieks daugiau žinių apie atvykstančius svečius. Meno ir fotografijų paroda vyks per visą Kongresą.

VOTA NA ESCOLHA DA RAÍNHA DO CONGRESSO, E GANHA UMA TELEVISÃO A CORES

JAUNIMO KONGRESO SVEČIAI IŠ KITŲ KRAŠTŲ

„Mūsų Lietuvos“ X.16 ir XI.6 numeruose buvo atspausdinti 197 Jaunimo Kongreso svečių vardai ir pavardės. Dabar jau turimas pilnesnis sąrašas. Jau buvusieji svečiai (minėti ML) nebekartojami šiame sąrašė.

URUGVAJUS

(Jau buvo 4 pavardės)

Klimavičius, Hildemar
Šleivys, Grigorio

KOLUMBIJA

(Jau buvo 6 pavardės)

Didžiulis, Algimantas
Didžiulis, Vyty
Mieželis, Raimundas
Sirutis, Juozas
Stasiukynas, Arvydas
Trejutė, Daina

ARGENTINA

(Jau buvo 21 pavardė)

Butrimaitė, Ana
Čiabis, Jonas
Cousillas Šimkūnas, Fernando
Jordán, Rosana
Jordán, Rita
Kliaugà, Guillermo
Margis, kun. Juozas
Marijošūtė, ses. Ignė
Martinez, Ana M.
Papečkys, Jonas
Račkauskas, Alfredas
Romeiko, Juozas
Rudytė, Eugenija
Stanevičius, Marcelo
Vainorius, Jurgis Eduardas
Vainorius, Jurgis Jonas
Valentaitė, Irena
Zienkaite, Claudia

KANADA

(Jau buvo 61 pavardė)

Abromaitytė, Angelė
Adomonytė, Vida
Aigaitytė, Daina
Augustine, Aleksandra Rita
Augustine, Dana
Aulinskas, Regina
Baršauskas, R.
Bendžiūtė, Gabija
Bendžiūtė, Kristina
Benušytė, Anita
Benušytė, Danutė
Bernotas, Petras
Beržinytė, Laima
Bogušytė, Rūta, Birutė
Botyrienė, Adelė
Brazukas, Andrius
Bulota, Gilius
Bulota, Rytis
Bumbulis, Vida
Cizikaitė, Nijolė
Daugirdas, Jonas
Diršė, Ritas
Dumčienė, Marija
Dumčius, Romas
Dumčiūtė, Lina

Gataveckaitė, Laimutė
Gataveckienė, Ona
Gedvilaitė, Lilija
Gudinskas, Arvydas
Jakaitienė, Marta
Jonelytė, Audronė

Kanados atstovų suvažiavimas Toronte.
„Iki pasimatymo pas jus!“ jie sako.

Jonelytė, Lilija
Jonynienė, Monika
Kaminskas, Kęstutis
Kazlauskas, Algirdas
Kručas, Vytautas
Kuchalskis, Jean
Lapienis, Renis
Laurin, Justin
Laurin, Violet
Lazauskienė, Dana
Lukas, Vaclovas
Lukošienė, Birutė
Lukošius, Aldona
Lukošūtė, Jūratė
Lukošius, Eduardas
Lukošius, Eduardas R.
Lukienė-Užupis, Aldona
Malciūtė, Vilija
Mazlaveckas, Romas
Miltenis, Jonas
Mockutė, June
Murauskaitė, Virginija
Naikauskas, Stasys
Naikauskaitė, Rita
Naikauskienė, Dana
Naruševičiūtė, Kristina
Pacevičiūtė, Viktorija G.
Parėšytė, Kristina
Pavilanis, Alėnas V.
Radzevičiūtė, Franciska
Ratavičius, Ksaveras
Ratavičiūtė, Rasa
Ratavičiūtė, Laima
Rudinskienė, Goduberta
Ruslytė, Nijolė
Šalna, Jonas
Šalna, Petras
Šalnienė, Alina
Šalnaitė, Liūda
Šatkevičius, Charles V.
Šeškus, Algis
Sinkevičiūtė, Daiva
Steigvilas, R.
Stulgytė, Danutė
Tarvydis, Paulius
Vaičaitytė, Jolanda
Vaitiekšnaitė, Vida
Valadka, Ray
Valienė, Aldona
Vilbikaitis, Ramutis
Žilinskaitė, Doris
Žulys, Pranas
Zubrickaitė, Regina

JUNGTINĖS AMERIKOS VALSTYBĖS

(Šis sąrašas rašytas iš lėktuvo bendrovės rašto, todėl kartais pavardžių forma neparodo, ar vyras, ar moteris ir t.t. (V-M))

Adamonis, Frances - Omaha - M
Adomėnas, A - Chicago - M
Aleksandrūnas, V. J. - Wisc. - M
Aleksiejūnas, A. - Chicago
Aleksiejūnas, M. - Chicago - M
Almėnas, Kazys - Nebraska
Almėnas, Ludgarda - Nebraska
Ambrozaitis, R. M. - Indiana-M
Ankus, Algis - Chicago
Ankus, Ona - Chicago
Astašaitis, Dina - Michigan

Astraitė, Alberta - Michigan
Augaitis, Romas - Chicago
Bagdanskis, Juozas - Wisconsin
Bakaitis, R. - Chicago - V.
Balanda, Franciska - Mich.-M
Baltramonas, Z. - Chicago - M
Balutis, Regina V. - Cicero
Banys, Felicija - Illinois
Bareika, Irena - Conneticut
Barkauskas, Maira - Illinois
Barzdukas, Irena - Chicago
Bauža, Indrė - Wisconsin
Bayan, Gražina - Chicago
Bayan, Linda - Chicago
Bliūdžius, Vida - Detroit
Breivė, Jurgis - Cicero
Bučmys, kun. Kornelijus - NY
Burkūnas, Rūta - NY
Burokas, Gintautas - Chicago
Čiuris, Antanas - Illinois
Dagys, Linas - Indiana
Daukus, Leonas - Chicago
Dedelė, Klemensas - Chicago
Deikis, J. G. - Illinois - V
Deveikytė, Audra dr. - Illinois
Dirgėla, Viktorija - Chicago
Dirmantas, Džiugas - Chicago
Dirmantas, Raminta - Chicago
Dočkus, Jadvyga - Cicero
Dočkus, Kostas - Cicero
Galvydis, Paulius - Chicago
Genčius, Rimantas - Illinois
Gerulis, Eugenijus - Chicago
Gerulis, Valė - Chicago
Girdvainis, Kęstutis - Chicago
Girdvainis, Marija - Chicago
Girdvainis Vytautas - Chicago
Glamba, Algis - Chicago
Glamba, Justinas - Chicago
Goletz, Victor
Grigaitis, Eleonora - Michigan
Grigaitis, Jonas - Michigan
Grigaitis, Zita - Omaha
Griškėlis, Petras - Chicago
Hoffman, L. - Chicago - M
Hoffman, W. - Chicago - V
Ilginis, Danguolė - Chicago
Ilgūnas, Rūta - Rochester
Ivanauskas, Mikalojus - Cicero
Janušaitis, Ramunė - Chicago
Janušaitis, Rasa - Chicago
Javas, Rūta - Chicago
Jazbutis, Kornelijus - Chicago
Joga, Jurgis - Ohio
Juknevičius, Janina - Chicago
Juška, Irena - Chicago
Juozevičius, Jonas - Illinois
Jurkūnas, Algis - Chicago
Juzėnas, Elvyra - Illinois
Juzėnas, Ignas - Illinois
Kasparas, Romas - Illinois
Kasparienė, Loreta - Illinois
Kaunas, Ramona - Cicero
Kazlauskas, Juozas - Chicago
Kazlauskas, V. - Chicago
Kisieliūtė, Jolita - Cicero
Kisielius, Petras - Cicero
Koncė, A. - San Francisco
Kožica, Aidis - Illinois
Kožica, Birutė - Illinois
Kožica, Rimas - Illinois

Trečiojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso išvyka Pietų Amerikon, organizuojama PLB valdybos, įvyks

1975 m. gruodžio 20 – 1976 m. sausio 10 d.

KONGRESO SVEČIAI (tąsa iš 5 psl.)

Kregždė, Danutė - Cincinnati
Kriščiūnas, Algirdas - Chicago
Krokys, T. J. - Rochester
Kudirka, Tomas - Illinois
Kuliešis, Algis E. - Chicago
Kuliešis, Isabel - Chicago
Kuliešius, Vincas - Chicago
Kulys, Alfredas - Chicago
Kulys, Regina - Chicago
Kuprėnas, Violeta - Chicago
Kuzmickas, M. A. - Chic. M
Laucius, Henrikas - Illinois
Laucius, Ilona - Illinois
Laukaitis, J. P. - Rochester
Lenkauskienė, Milda - Ohio
Lenkauskaitė, Nijolė - Ohio
Lenkauskaitė, Vida - Ohio
Leonas, Tomas - Illinois
Leparskas, Irneė, Michigan
Leseckas, Juozas - Chicago
Liaukus, Kristina - NY
Lukauskas, Stepas - Chicago
Macevičius, Marija - Chicago
Markulis, Rasa - Chicago
Martinaitis, V. Chicago
Matulaitis, J. - Chicago

— Daina Gaurišaitė, 24 metų amžiaus studentė, atstovaus Medellino, Kolumbijos lietuvių jaunimui artėjančiame Jaunimo kongrese Pietų Amerikoje. D. Gaurišaitė yra penkto kurso civilinės inžinerijos studentė Medellino universitete, priklauso Antioquios inžinierių sąjungai. Ji taip pat gyvai reiškiasi Medellino lietuvių bendruomenės apylinkėje.

Matvekas, Rita - Michigan
Meilus, Eduardas - Mass.
Mičiulis, Dijus - Illinois
Miglinas, Jonas - Chicago
Miglinas, Ramunė - Chicago
Milburn, Gary - Chicago
Mikulionis, Ramunė - Mich.
Mockus, Stasė - Cleveland
Musteikis, D. V. - Buffalo - M
Nainys, Bronius - Chicago
Nakas, Viktoras - Michigan
Naris, Marius - Chicago
Nasvytis, Dalia - Cleveland
Nasvytis, Julija - Cleveland
Nyktėnas, Loreta - Ohio
Pakštaitė, Emilija - Chicago
Pankus, Ellen - Illinois
Paulius, Algis - Illinois

Paulius, Edmundas - Chicago
Pocius, Julius - Chicago
Polekauskas, H. - Hartford - M
Pranckevičius, P. - Chicago
Prunskis, Jonas - Chicago
Prunskis, Marija - Chicago
Radavičius, Edmundas - Chic.
Radzevičius, Dana - Chicago
Raslavičius, Jolanta - Maryland
Rastauskas, P. W. - Durham - M
Rastauskas, Vitolis - Durham
Rasutis, V. - Chicago

— Jurgis Valaitis, Londono, Kanadoje, LB apylinkės sekretorius, išrinktas atstovauti Londono jaunimui Jaunimo kongrese Pietų Amerikoje. Jis studijuoja inžineriją Vakarų Ontario u-te, kur siekia magistro laipsnio ir atstovauja studentams u-to fakulteto susirinkimuose. J. Valaitis aktyviai dalyvauja lietuvių veikloje: priklauso lietuvių parapijos komitetui, Baltijos ansambliui, anksčiau buvo Vakarų Ontario u-to lietuvių studentų klubo pirmininkas, priklauso Kanados Lietuvių Jaunimo sąjungos tarybai. J. Valaitis Londono jaunimui atstovavo ir pereiname Jaunimo kongrese.

Rimkus, Genė - Illinois
Rimkus, Raimundas - Illinois
Rociūnas, Vida - Ohio
Ročkus, Gabrielė - Illinois
Ruzga, Linda - Indiana
Ruzga, Rita - Indiana
Sabalis, Kristina - Rochester
Sakadžskis, Romas - Maryland
Šaulys, Vacys - Chicago
Šeštokas, Aleksas - Chicago
Sidabras, V. A. - Indiana
Šilėnas, M. A. - Erie, Penna.
Šlajus, Juozas - Chicago
Stankūnas, M. B. - Chic. - M
Stašaitė, Ugnelė - Cleveland
Steponis, B. - Ohio
Stančius, Loreta - Chicago
Stukas, Edmundas - Illinois
Šoliūnas, Linas - Illinois
Šoliūnaitė, Rasa - Illinois
Šumanas, Donna - Maryland
Šumanas, Eduardas - MD
Tamošiūnas, Algis - Chicago
Tamulionis, Milda - Illinois

× Emilija Pakštaitė, Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos ryšių centro vedėjo pavaduotoja išrinkta atstovauti Brighton Parko lietuvių jaunimui Jaunimo kongrese Pietų Amerikoje. Aktyvi studentų ateitininkų gretose, globoja moksleivius ateitininkus. E. Pakštaitė ketvirtus metus studijuoja muzikos pedagogiką ir iškabą De Paul universitete, vadovauja kanklininkų ansambliui. Ji redaguoja "Akademinės Prošvaistes" "Drauge", trečiojo kongreso žiniaraštį "Kongresienas", yra lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdyboje, kongreso informacijos tarnybos bendradarbė. JAV Lietuvių Jaunimo sąjungoje ji yra tarybos ir valdybos narė. Be to, aktyviai talkina "Margučio" radijo programai

Trimakas, Kęstutis - Illinois
Turūta, Eglė - Michigan
Twist, Lynda - Chicago
Vaičiulaitytė, D. - Virginia
Vaičiulaitytė, J. - Virginia
Vaškelis, Danutė - Illinois
Venclauskas, Vita - Illinois
Veselka, Laima - Detroit
Viliušis, Adomas - Chicago
Zubrickas, Rita - Illinois
Žymantas, G. - Illinois - M

JUNGTINĖS AMERIKOS VALSTYBĖS (tąsa)

Bernotas, Ramunė - Conn.
Dambriūnaitė, Marija - Md.
Eikinaite, Vilija - Mass.
Gedeika, Rimas, NY
Karoas, Gintaras - Bostonas
Matulaitis, Ana - NY
Matulaitis, Marija - NY
Menčiūnas, Angelika - NY
Mikulskytė, Rasa - Mass
Minsavitch, Angelė - NY
Patašiūtė, Rima - Bostonas
Radzivanas, Vytautas - NY
Radzivanienė, Birutė - NY
Vasys, Dalius - Mass.
Zdanytė, Birutė - Conn.
Zdanytė, Liucija - Conn.
Zikaras, Šarūnas - NY
Rygelis, Antanas - NY

Audėnaitė, Danutė - NJ
Banevičiūtė, Sigita - Hartford
Botyra, Adelė
Ivaškaitė, Nijolė - Mass.
Pociūtė, Audrė - NJ

Grakauskaitė, Asta - Los Angeles
Kojelis, Linas - Santa Monica
Skirius, Vincas - L. Angeles
Zukaitė, Irena - Californija
Žaliūnaitė, Laura - L. Angeles

(Bus daugiau)

UM LITUANO NAS SELEÇÕES

Em 23 de novembro de 1970, o marinheiro lituano, radio operador de bordo, Simas Kudirka, supondo alcançar a liberdade saltou do barco pesqueiro, do qual era tripulante, para o convés de uma lancha da Guarda Costeira dos Estados Unidos. Foi devolvido ao barco soviético, e os quatro anos seguintes que antecederam sua libertação transformou-se numa odisseia bastante divulgada nos EE. UU.

Quem não lê lituano, nem conhece o fato, poderá encontrar a matéria em Seleções do Reader's Digest de novembro deste ano.

Embora contada resumidamente, concorda plenamente com outras fontes de informações, e a proposito do III Congresso Mundial da Juventude Lituana, que irá se realizar aqui no Brasil, (conforme quase todos lituanos sabem) contamos com a visita de Simas Kudirka.

KILNOJAMA FOTO PARODA RUOŠIAMA ARGENTINOJE

Pereitą savaitę iš Jk būstinės Argentinoje atėjo kvietimas lietuviams fotografams dalyvauti kilnojamoje foto meno parodoje, kuri prasidės gruodžio 22 Buenos Airese, bus pervežta į Montevideo ir tada į São Paulį. Ši paroda turės tautinio masto.

Tema - laisva, nuotraukų dydis tarp 20x 30 ir 40 x 50 cm., juodos baltos. Fotografai gali įteikti iki 10 fotografijų, užrašydami savo vardą ir pavardę ir nuotraukos apibūdinimą kitoj pusej. Fotografijos turi būti užklijuotos ant kieto balto popieriaus, ir dalyviai turi užmokėti trijų dolerių mokestį. Už pirmas dvi vietas duodama premija, už sekančias aštuonias - garbės pažymėjimas.

Užsiregistruoti ir meno darbus siųsti G. Kliugai, Mendoza 2280, Avellaneda (Prov. Bs. As.), Argentina.

GYVOJI GAMTA ČIURLIONIO TAPYBOJE

K. ŽOROMSKIS

Neseniai Vilniuje išleistas dar vienas M. K. Čiurlionio tapybinės kūrybos aplankas, visais atžvilgiais atkreipęs meno mylėtojų dėmesį. Čia sutalpinta tikroji tapyba, kurios daug kas dar visai nebuvo matę. Tai "Žiema", "Pavasaris" ir "Vasara". Trys ciklai. Mano išmanymu, čia labai geras aplankas, nes jame randami darbai labai tikrai nusako M. K. Čiurlionio tarpvybinius sugebėjimus. Tai M. K. Čiurlionio tiesioginis kontaktas su gamta: jo tėviškės — Druskininkų apylinkės — gamta. Taip, kaip jis ją matė, mylėjo ir suprato. "De lo que es y de lo que pueda ser", — pasakytų žinomas ispanų meno kritikas Ramon Faraldo. "Tai, kaip yra, ir tai, kaip galėtų būti". Kaip tik čia M. K. Čiurlionis ir turi kuo mažiausiai to netapybinio šnekėjimo, kuris daugeliu atvejų taip nesąmoningai trukdo tikrai tapybai. Jau vien todėl, šituo se cikluose, kaip tapytojas, Čiurlionis yra tikresnis. Jeigu "Žiemos" ciklas savo abstraktumais gal dar šiek tiek artimesnis jo ankstyvųjų metų simbolinėms kompozicijoms, tai "Pavasario" (ypač) ir "Vasaros" ciklai, kur kas labiau priartėja prie matomosios gamtos, lyg būtų tiesiogiai iš jos paimti. Gal vien todėl "Pavasario" ciklo Čiurlionis dar ir nedrįsta vadinti "Sonata", nors ciklas, kaip ir jo "sonatos", susideda iš keturių paveikslų.

"Žiemos ciklo antrajame paveiksle M. K. Čiurlionis taip supaprastina gamtą, kad tepaima jos beveik mikroskopinę dalį: porą mažyčių krūmokšnių, kurie, lyg sniego rankomis, beveik uždengia anapus jų užšalusią upę. Šiuom žiemos paveikslu jis gal labiausiai priartėja prie abstrakto (ekspresionistinio), nors, kaip jau keletą kartų esu minėjęs, tikruoju abstraktistu jis niekada nebuvo: nuo daikto, Čiurlionis niekada nebuvo pasitraukęs. Trečiasis paveikslas taip pat netoli nuo abstraktinės minties, nors sniego, o tuo pačiu ir ekspresionistinės išraiškos, čia mažiau. Paveiksle beveik ištisai ledas. Tai ant užšalusios upės (tikriausiai Nemuno) čiuožykla. Bent taip galima manyti. Geroką paveikslo dalį užima didžiulė tvora. Už tos tvoros, viršutiniame trečdalyje, tolimesniame plane, iš kairės į dešinę ir ratu vėl į kairę čiuožia žmo-

nės: aiškiai matyti žmogiški siluetai. Pilkai melsvam ledo tone kompozicinė konstrukcija išbalansuota ir labai stipri. Taipgi išlaikyta ir spalvinė jos vienuma. Pirmojo plano didžiulė tvora melsvesnė ir trupučiuką šviesesnė negu šiapus tvoros ir tolimesnis ledas. Nuo ritmingai apšarmojusios, gal apsnigtos, tvoros viršūnės lyg penkiomis plačiais pirštais tas pats baltumas įspūdingai krenta žemyn. Lyg triūbuotų mažo tos čiuožyklos orkestro triūbomis, kurio paveiksle nesimato. Tai jis tos muzikos ritmu stumdo čiuožėjus. O realiojo žiemos gyvenimo atstovai yra tie trys mažyčiai belapiai medeliai, lyg nuo labai šalto žiemos vėjo prisiglaudę tvoros užovėje.

Ketvirtame paveiksle, lyg nuo kvapą užimančio šalčio, neišpaskaityta tyla ir ramybė. O žiemos naktys nuo baltumo būna šviesios. Atrodo, jog viskas sustingo ir apmirė be garso. Gal tik nematoma tvora kartais supykši. Šviesiai pilkame tone, per dangų ir per žemę tik du apšarmoje, vieniši, jauni, belapiai medeliai, ištišę kaip sukauptas skausmas. Dangų nuo žemės atskiria, lyg tolimomis šviesomis sutrūkinėjęs, vos įžiūrimas, tolimas, siaurutis horizontas. Tai galėtų būti speigvos matoma kita Nemuno pusė. O gal tas siauras, šviesomis sutrūkinėjęs horizonto rėželis ir yra jo

paties Druskininkai, pasižiūrėjus iš anapus Nemuno?

Ties kairiojo medelio viršūne, kaip ant Kalėdų eglutės, nukritusi iš dangaus, vienintelė gerojo likimo viltis — didelė, šviesi žvaigždė. Vienut viena! O gal taip šalta, kad kitų nei nebematų? Ogi ir pati ji lyg prišalusi prie to medelio viršūnės. Net nemano kryptelėti į kurį nors šoną. Ji lyg globoja tą medelį. O gal bijo suardyti šią visišką ramybę, šį nepaprastą tylos balansą. Visam tam atsverti ant dešiniojo medelio viršūnės į dešinę pusę nulinkęs vienintelis, dar pasilikęs rudens lapas, lyg buvusio gyvenimo atgarsis. Jis taipgi didelis. Kaip ir žvaigždė. Gal tai turėtų reikšti dviejų priešingų jėgų tylią, bet žutbūtinę kovą.

Šeštame ir septintame paveiksle kietai sumigę, sunkiai apsnigti miškėliai: šeštame — pušų, septintame — eglė, lyg būtų praradę viltį pabusti ir prisikelti: jų liemenys ir šakos apklotos sunkiais ir storais sniego lopais. Kurne-kur gana ritmingai šakų pažasteliuose, lyg kvapai įkvėpti, prasivėrę kiaurumėliai. Viskas pilka. Jokios šiltesnės spalvinės dėmelės, lyg būtų prarasta paskutinė viltis.

Bet taip nėra! Tai tų pažastelių properšose slapta viltis. Ji vertikaliais ritmais, septintame paveiksle, vis aukštyn, diminuendo,

kažkur sprunka. Lyg pro visą apačią to pilkumo. Tie ritmai skamba kaip pritildyti smulkai simfoniniam orkestre — "pianopiano"...

Ir, va, aštuntame paveiksle ta viltis prasiveržia triumfuojančiais ritmais į naują gyvenimą. Ji sudraskė jau žiemos ledą į plytas ir plyteles ir plukdo moliname, šviesiai rožiniame pavasario vandenyje. Tai didele upe — Nemunu plaukia ižas. Jo viduryje penki dideli ledo gabalai, ant kurių spindi penkios didelės džiaugsmo žvaigždės: "allegro scherando con molto".

Tai nepaprastai įdomi ir geros konstrukcijos kompozicija, kur atitinkamomis ritminėmis grupėmis visame to vandens plote išdėstyti stambieji ledo gabalai, o jiems skersinėmis priešpriešomis mažieji. Balansavimas toks geras, kad iš pirmo pažvelgimo net nematai tų didelių arba mažų ledo gabalų, o tik džiaugiesi tų ketvirtainių dėmių ir dėmelių žaidimu. Tai dar kartą patvirtina M. K. Čiurlionio nepaprastą pojūtį, o gal ir tiesioginį komponavimo supratimą.

Pirmasis šio ciklo paveikslas, manyčiau, per menkas visam šiam įdomiam ciklui, o pridėtinis — devintasis manęs neįtikina, kad ir jis prie kitų derėtų. Jis čia nepritampa nei turiniu, nei gerumu. Jeigu M. K. Čiurlionis ro-

(Tęs. 8 psl.)

Rimtas Tarabilda

Pasveikinimas

GYVOJI GAMTA ČIURLIONIO

TAPYBOJE (Iš 7 psl.)

dydavo tik aštuonis, gal jų ir užtektu?

“Pavasario” ciklas — keturi paveikslai. O gal tai jau Sonata? Kodėl keturi? Gal nebuvo pavadinta Sonata tik todėl, kad per daug natūralistinio pobūdžio? Tai galėtų būti gamtovaizdžiai, paimti tiesiogiai iš kaimyninės aplinkos? Nebijochiau manyti, kad tai galėtų būti minties įžanga į sonatas. Net drįstu duoti šiems keturiems paveikslams vardus: “Allegro apasionato”, “Allegro ma troppo”; “Andante cantabile”. “Finale con largo”.

“Allegro apasionato”. Sniegai kūliais eina pražūtin. Iš po jų jau gaivalingai išsiveržia drėgme permirkusi žemė, net jauti — tuojau pat prasiverš gyvybė. Jos dar nėra, bet jau matyti tos gyvybės pirmieji pradai. Tai oranžine spalva sušilę du medeliai ir šiltėjanti toluma.

Tų medelių vidury ir tvoros varteliai jau atdari. Į mėlyną upę ir tą šiltėjančią tolumą.

Ta toluma kitapus upės. Taip, tai Nemuno pietinis krantas: Liškiavos pusėn, ties Druskininkais; paupio miškai, o horizonte Liškiavos kalvos.

Ogi dangus ten irgi jau išilęs gelsvumu. Lyg sakytu, kad Nemuno pietinis krantas greičiau sušyla, negu šiaurinis. Taip, tur būt, nėra: tai tik M. K. Čiurlionio romantiškoji fantazija apie tolumą ir gražesnį pasaulį — kitą krantą... Kaip spalviniai, taip ir linijiniai ši kompozicija yra stiprios konstrukcijos, ypač gero balanso, kur vertikalinės ir horizontalinės dideliu skoniu pajvairintos ir kreivės ritmingai sutvarkytos.

“Allegro ma troppo” ritmingomis, sakyturne, Bacho fugomis nuraibuliuoja visu dangumi vis diminuendo iki pat horizonto, kuris net nebematomas paveiksle, o paliekamas kažkur žemiau už paveikslą. Tai galėtų būti džiaugsmo aidas, nueinas kažkur, nebegirdimas, arba to džiaugsmo tiek daug, kad žmogus nebežina, ar dar jį girdi, ar jau ne? Bet ši fuginį liūliavimą perplėšia kažkoks nemalonumas. Tai kietų spalvų ir linijų varpinės motyvas.

Kas tai?! Muzikai tipingas motyvas? Filosofškai reikėtų kietos kovos variantą naujam gyvenimui. Bet... Ar tai tinka tapybai?

Aš labai noriu girti M. K. Čiurlionį už jo dangų, gal ir medelių dvi šakeles abipus varpinės, bet... Varpinė pati šitai kompozicijai per daug gremėzdžiška, nu-

piauta. Prileiskim, kad čia dailininkas norėjo įvesti kontrastą ir sukelti priešingą jausmą.

Ziemos užmačios žlugo. Jau ateina naujas gyvenimas — šakelių pumpurėliai pritvinke, tuojau išsprogs jų lapai.

Ogi, va, jau ir “Andante cantabile”. Jau pumpurai ant jauno medžio, pačiam vidury paveikslą sužaliavo mažais, šviesiais lapeliais, o priekyje pražydo trys pirmos baltos gėlės. Patvinusio Nemuno vandenys kaskadomis veržiasi, kunkuliuoja ir verpetai sukasi per Punios rėvas... Trys kriokliai kaip baltos dvasios iš-

skėtę mažas rankas ir nusilenkę į tolumas, o su jais kartu, lyg tamsiais rūbais vienuoliai, masyviai suklupę rėvų akmenys. Tai padėkos malda pergalei.

Kompozicija savo struktūra vėl beveik be priekaištų.

“Finale con largo”. Jau pievos sužaliavo žolėmis, suplasnojo drugiais. Labai vešliai apsipylė ūgiais kepurėta pušis, virš kurios aukščiausios kepurės tiesiais spinduliais iš po ūkanotų debesų properu saulė visu šviesos greičiu spinduliuoja pušuojančią gyvybę. Ji atakuoja ne tik pušies viršūnę, bet ir visą gamtą išskėstomis rankomis. Naujas gyvenimas jau sulapojo, jau pražydo ir medžiuose, ir pievoje. Rodos, skamba prisikėlimo himnas — Aleliujal...

Vasaros ciklas iš šešių paveikslų ir kelių pridėtinių. Gerai, kad V. Landsbergis aplanko tekste paaiškina, jog tie “pridėtiniai” buvo čia priglauti todėl, kad iki šiol jie niekur kitur nėra buvę priskirti. Negi tai buvo pakankama priežastis pridėti juos prie “Vasaros” ciklo?

Manyčiau, gal geriau būtų buvę ir palikti juos niekur nepri skirtus. Mat, nuo jų, labai geras “Vasaros” ciklas nepagerėja, o tik nukenčia. Neišlaiko vieno-

do stiprumo nei savo išraiška, nei išbaigtumu. Ypač tie, pavadinti “Gėlėmis”. Net “Tiltelis” savo dvasia skiriasi nuo viso ciklo, nors labai geras ir labai išbaigtas.

Pats “Vasaros” ciklas mane labai žavi savo tiesioginiais kontaktais su gamta, taipgi savo ritmais, spalvomis ir teptuko įvairumu. Paveikslai, aplanke, sunumeruoti numeriais 14, 16, 18, 20 ir 23, yra rimti tapybiniai pavymzdžiai, rodą didelį dailininko talentą. Čia pajėgumas suprasti ir išsakyti gamtos dvasią yra labai įkvėpto tobulumo. Ypač išskirtinas numeris dvidešimtas! Tai brangus paveikslas, brangus banguotų linijų ritmais ir spalvinės žalumos turtingais tolimų ir artimų planų išdėstymais. Jis kelia tikrą estetinį džiaugsmą. Jis labai aiškiai nusako dailininko genialią prigimtį ir savo tapybinio uždavinio visišką supratimą.

Aišku, Pierre Bonnard arba Paul Cezanne galėtų padaryti čia ir vieną mažą priekaištą, gal net šyptelėtų dėl vieno mažo tapybinio naivumo. Tai pačioje to gražaus paveikslą apačioje, prie pat krašto, nei iš šio, nei iš to realistiškai nutapytų gėlyčių... Nei stilistiniai, nei techniški jos tam geram paveikslui nieko neprideda, o tik kenkia. Bet kai Bonnard arba Cezanne pasakytume, kad M. K. Čiurlionis tą paveikslą nutapė tik trečiuose savo tapybos metuose, jiedu nustebtų ir labai jį girtų, nes jie patys nei trečiuose, nei ketvirtuose savo tapybos metuose tiek dar toli gražu nebuvo pasiekę.

Tikriausiai čia M. K. Čiurlionis norėjo pabrėžti ir parodyti skirtingų planų nuotolius. Bet to ir nebereikėjo, jie labai gražiai parodyti vis žemyn ir artyn einančiomis medžių ir kauburiukų kaskadėlėmis. Tokia detalė, kad ir maža, dar rodo nesusėjamą tapybiškai subręsti arba nenumaldomą norą tapyboje pasakoti netapybines pasakas. Tai viena iš tipingiausių nelaimių visoje M. K. Čiurlionio neilgų metų kūryboje.

Numeris 18 taip pat turi įdomų užmanymą: vertikalūs, per visą puslapį nuo viršaus žemyn išsitiesę pušaičių liekni liemenys gana įdomiai ir vykusiai sukryžiuoti su horizontaliais ritmais, žemyn banguojančiais, lengvučiais debesimis, kurie, kaip ir “Pavasario” ciklo “Varpinės”, danguje nusitiesia, vis mažėdami, už horizonto. Deja, žemiau horizonto, apatiniam penktadalyje, žemės rėželiai, o dar arčiau kairėje maža trobelė savo atlikimu jau nebeatitinka viso užmanymo, nes vel per daug surealistinta, nepatenka to gražaus pote-

pio lengvumo kaip visa viršutinė paveikslo dalis. Šiuo būdu paveikslas vėl praranda technišką, o tuo pačiu ir estetinį vienumą.

Šešioliktasis ir keturioliktasis paveikslai to vienumo turi nepalyginamai daugiau, tikrai tiek, kiek reikia. Ta pačia prasme “Tiltelis” yra visiškai ir be priekaištų išbaigtas.

Prie šio ciklo pridėti, jeigu teisingai supratau, keli “gėlių” priedai nesiderina prie ciklo stiprumo. Todėl turiu pagrindo abejoti, ar šios “gėlės” priklauso tam pačiam “Vasaros” ciklui? Galėtų būti tik šiaip sau gėlių etiudai be didesnio išgyvenimo, be gilesnės minties, kažkas panašaus greitus škičius.

Galima dar būtų manyti, kad “Vasaros” ciklas yra nebaigtas. Bet jeigu ir nėra “Vasaros” ciklo to baigiamąjo užmojo, tai vis tiek jis vien su esamais šešiais paveikslais yra pilnesnis ir kur kas įdomesnis be visų mintėtų pridėtinių. Tie priedai jį tik sumaišo ir sumenkina. Gi iš tų tikrųjų šešių, kiekvienas atskirai ir drauge visų kartu, yra labai įdomūs ir turtingi spalvomis, linijomis ir technika.

Viską sumuojant, norėtusi Vilniui ir “Vagos” leidyklai pasakyti ačiū už išleidimą tokio gero aplanko. Tik dar kartą tenka apgailestauti tokį trumpą Čiurlionio darbo laiką, kuris neleido tapytojo genijui pasakyti išbaigtą ir galutinį žodį. Šiame aplanke parodytos tiesioginės ar pusiau tiesioginės gamtos studijos gal daugiausia pasako apie šio nepaprasto dailininko autentiškumą ir jo polėkio tikrumą.

Iš jo gamtos studijų lig šiol mums gal daugiausia buvo žinomas vien “Raigardo” triptikas. Išleidimas dabar šitų trijų ciklų aplanko yra labai didelis įnašas M. K. Čiurlionio pilnesnį pažinimą ir tinkamą jo reprezentavimą. Jeigu “Sonatose” ir “Pasakose” aš mačiau M. K. Čiurlionį kaip siurrealistą, gal būt, net oficialaus siurrealizmo pirmtaką, tai jo “Žiemoje”, “Pavasaryje” ir “Vasaroje” aš jį pamaciau kaip didelės intencijos, didelio tapybinio polėkio ir labai talentingą tapytoją.

Jis nekaltas dėl čia suminėtu pastabų, nes jam tebuvo skirtas labai trumpas laikas. Į tai turėtume atkreipti ypatingą dėmesį ir visur tai pabrėžti.

Draugas

MŪSŲ ŽINIOS

RIO DE JANEIRO

Teresopoly gyvenęs, lapkričio 12 d., mirė STASYS KUMPIS 68 metų amžiaus. Paliko našlę, Gabrielę ir jau ištekėjusią dukterį Elzę. Mišios š. m. 16 dieną, kurias laikė kun. St. Šileika, buvo už Velionies vėlę.

SANTOS

Steponaičiai ruošiasi Jaunimo Kongresui: p. Steponaitis perdažo namus, juk, sako, atvyks svečių iš viso pasaulio; o p. Steponaitienė be atvangos paišo paveikslus, kurie bus išstatyti kongreso parodos proga. Rymantė Steponaitytė dirba Sāo Paule.

GUARUJA

Guarujos pajūry, Rio de Janeiro gatvėj, Remenčiai turi pensiją EUROPA, kuriame /su filialu/ gali apnakvydinti virš 50 asmenių. Miestui ir judėjimui augant, ir jie rūpinasi pensijos praplėtimu. Nuo svečių priėmimo atliekamu laiku, p. Remenčienė vis kuria naujas stebėtinias lietuviškas juostas bei kitus audinius.

UŽSAKĖ PATALPAS

Jaunimo kongreso komiteto valdyba pereitą savaitę patvirtino kongreso renginių vietas. Ligi šiol tetrūksta meno ir fotografijų parodai salės (yra prašyta Museu de Arte Moderna)

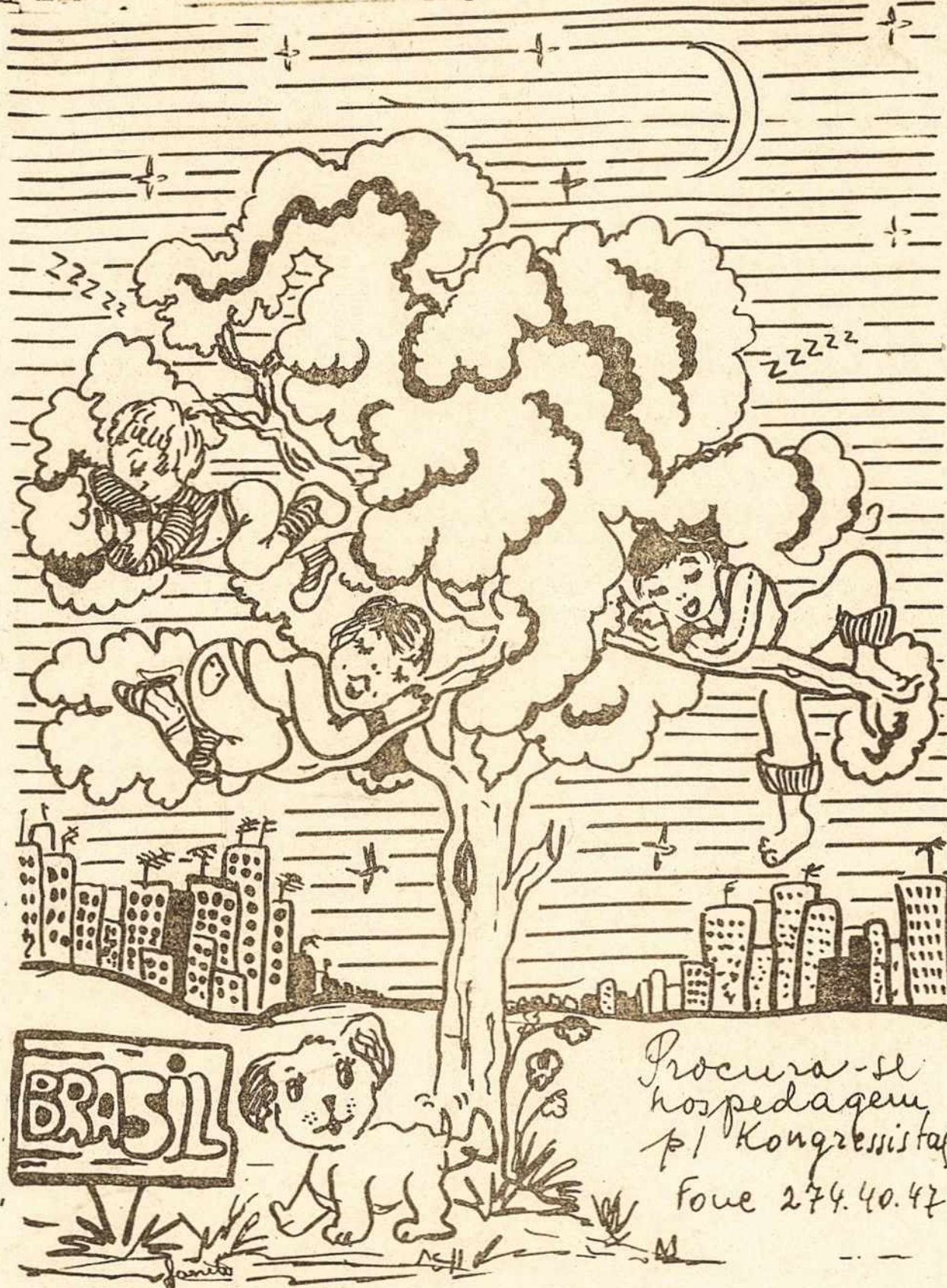
Kaip jau žinoma, Naujųjų Metų sutikimui užsakyta Club Noms Av, Paulista, ir JK uždarymui sausio 6 - Palácio das Convencões.

Pereitą savaitę SP valstijos kultūros ir sporto valdyba patvirtino Ginásio de Ibirapuera Tautinių šokių šventei sausio 7, 20 val.

Seselių pranciškiečių (Šv. Mykolo Arkangelo mokyklos) salė užprašyta sausio 2,3, 4 dienoms, pirmąjį vakarą numatyta meninė programa su artistais iš ivairių kraštų, sausio 3 bus statoma "Žvakidė", sausio 4 koncertuos „Baltijos" ansamblis su dainomis ir šokiais iš Londono, Kanados.

Lietuvių Sąjunga -Aliança savo rūmus, Rua Lituania, per visą XII 30 - I 10 laikotarpį pavedė kongreso reikalams, ir taip pat tėvai jezuitai šv. Kazimiero parapijos salę.

Sāo Paulo katedra prel. Pijaus Ragažinsko užsakyta sausio 4 d., 15 val. Kongreso pamaldoms, kuriomis ir prasideda didžiosios lietuvių imigracijos į Braziliją 50 m. minėjimas.

UŽSIBAIGĖ KERMOŠIUS

Prasidėjęs spalio 4 diena ir kelias savaites sutraukęs daug lankytojų 23 dieną užsibaigė Vila Zelinijos parapijos kermošius.

Išvargę jo rengėjai šiomis dienomis suves sąskaitas ir apžvelgs įėjusį pelną.

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Ivykusi šv. Kazimiero parapijos patalpose lapkričio 23 dieną, gražiai pasisekė. Ji prasidėjo pamaldomis, kurias atlaikė klebonas t. P. Daugintis.

Apie Lietuvos kariuomenės reikšmę kalbėjo adv. Algirdas Slišoraitis, Brazilijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas. Porą eilėraščių apie Lietuvos karius paskaitė, Antanas Rudys. Scenos vaizdelį "savanorių keliais" su išraiška paskaitė Alf. Petraitis, Literatūros būrelio pirmininkas, L. Ralickas ir Vl. Jurgutis. Taip pat buvo pagerbti minėjime dalyvavę kariai savanoriai kap. J. Ciuvinskas, Jonas Dimša, Ant. Lazdauskas ir Ant. Rudys.

Skambių dainų padainavo "Aušros" choro dainininkai, paruošti L. Ralicko, vyrų grupė 5 dainas ir visas choras tris dainas, diriguojant Alf. Petraičiui ir pianu akompanuojant Irenei Adomavičiūtei. Minėjimui pasibaigus, programos vykdytojai gražiai pasivaišino.

LANKYS LIETUVIŲ ŠEIMAS

Ateinančiomis savaitėmis klebonas t. Petras Daugintis kalėdos V. Prudente, Perdizes, V. Pompeia, Lapa, V. Leopoldina, V. Remedios, V. Anastacio apylinkėse, o t. Vincentas Pupinis Ipirangos Sāo Bernardo, Sāo Caetano, Sto André apylinkėse.

UŽSIMOKEJO UŽ MŪSŲ LIETUVĄ

Po 50 kr.: P. Dubrokas, Pr. Greškonis, St. Kumpis, J. Legas. 70 kr.: Ant. Petkevičius / už 1976 m./ 175 kr.: Adelė Katkauskienė / už porą metų/

Po 50 kr.: J. Butauskas, Sr. Pundzevičius, St. Kumpis; Už 1976 m. po 80 kr. Kaz. Kazlauskas ir J. Skurkevičius; 70 kr. L. Ralickas.

Jiems nuoširdus lietuviškas ačiū.

PADEKA

Dėkojame visiems, kurie dalyvavo SILVA MEIDŪNO laidotuvėse, 7-tos dienos Mišiose Moinho Velho bažnyčioje ir 30-tos dienos Mišiose Sta. Generosa/ Paraiso/ bažnyčioje.

Jonas Deveikis ir Anelė Deveikytė - Meidūnienė.

SKAITYKIT IR PLATINKIT
MŪSŲ LIETUVĄ

KUR DINGO LIETUVIŠKASIS SVETINGUMAS?

(tes. iš 1 psl.)

tuvių anūkas, ir Lietuvoje gimę žmonės taip su manim pasielgtų, numočiau ranka ir niekur daugiau neičiau."

Bet mūsų keli jaunuoliai nepameta drašos. Jie eina ir eina, jie dirba dienos metu, mokosi vakarais, praleidžia pamokas, bet eina, ir eis kol įvyks kongresas. Ir jie geriausiai pažins lietuvius gyvenančius S. Paulyje, tuos visus įsigyvenusius miestelėnus, kurie „pabėgę nuo savųjų" šiandiena dedasi lietuviams tik ten, kur jiems patogiu.

Kur sąžinė, lietuviai? Juk kerta ma ta šaka, ant kurios sėdima, nes nesugrąžinamai įžeidžiamos tos tyros jaunuolių sielos, tų keblolikos jaunuolių tame 10.000 lietuvių skaičiuje S. Paulyje, kurie taip nuoširdžiai dirba lietuvių bei.

Atgailos ir maldos bažnyčioje yra tokios klatingos, jeigu „lietuviškumas" tėra fasadas, kuriuo prisidengiama, kai reikia pasirodyti. Kas liko iš lietuviškumo, jei nebeliko vaišingumo?

Jei aš klystu – įrodykite faktais. Tada kitaip rašysiu, rasime kitą bendrą kalbą. Kol kas tegaliu tik tiek pasakyti, kad jei apie Š. Amerikoje gyvenančius lietuvius kalbama su pašaipą – vis „skaičiuojama jų doleriai," vis dėl to už tų dolerių „gobšumo" dar slepiasi žmogiškas lietuviškas vaišingumas ir svetingumas, ko mes tebeieškome Brazilijoje lietuvių išeivių tarpe.

Kongresui Sāo Paulyje reikia apie 400 nakvynių žeimose. Už metų kitų Brazilijos lietuvių jaunimas norės vykti į Tautinių šokių šventę Šiaurės Amerikoje, į ketvirtąjį ir sekančią Jaunimo kongresus, į kursus bei stovyklas kituose pasaulio kraštuose. Kaip tada jiems bus galima prašyti nakvynių žeimose, globos tolimoje kelionėje?

Svetingumo stoka, patogus lietuviškumas ir priedanga yra stipriausias poveikis į visišką nutautėjimą. Čia nei Nemuno, nei Ritelės, nei Žilvičio nei pačiu ateininkų pasirodymai nepagelbės. Kas apskritė nutautėjimo „kanceriu" -vėžiu, yra pasmerktas mirti, ir niekas ant tokio kapo nepadės iš tėvynės gauto rudens klevo lapo, nei pirmosios pražydusios žibutės, nei Lietuvos žemės dulkių.

-Halina Mošinskienė
S.P. 1975.XI.18

MŪSŲ ŽINIOS

KUN' KAVOLIS SVEIKSTA

Pereitą savaitę automobilio nelaimėj sužeistas, kun. V. Kavolis sveiksta ligoninėje, kur jam buvo operuota kairioji ranka. Vila E-mos parapijos kleboną pavadavo prel. P. Ragažinskas.

NEMUNAS PERSIKŲ ŠVENTĖJE

Penktos Persikų šventės mėnės programos valandą XI 23 Cocuéra, netoli Mogi das Cruzes atliko "Nemuno" šokėjai, kuriuos su draugais ir šeimos nariais pasiimti iš V. Zelinos japonai atsiuntė du autobusus. Kadangi egzaminų laikas, tedalyvavo tik 6 poros, o nežiūrint ataiгаus lietaus, žiūrovų netrūko.

XI 22 atidarymo vaišėse lietuviams atstovavo "Nemuno" vadovas J. Lukoševičius ir Luiz A. de Andrade, turėję progos pasikalbėti su dviem japonų kilmės federalio seimo atstovais.

Persikų šventės leidinyje lietuviams skirtas vienas puslapis ir keletas spalvotų fotografijų

LIETUVIAI KALĖDŲ ŠVENTESE

Prakartėlių muziejus yra São Paulo valstijos Kultūros, mokslo ir technologijos sekretariato Religinio meno muziejaus padalinys. Jame galima aplankyti ir pamatyti 48 pilnas prakartėles nuo XII

iki XIX šimtmečio, padirbtas įvairiuose kraštuose, kaip tai Italija, Čilė, Kinija, Rusija, Japonija, Bolivija, Meksika, Peru, Lenkija, Portugalija ir kt. (Ar kas nepagamins „lietuviško prakartėlio?“)

Prakartėlių muziejus jau šešti metai rengia kultūrinį-folklorinį Kalėdų minėjimą. Jis anksčiau ribojosi beveik tik Prefeitūros žinioj esančių vaikų darželių reprezentacijom. Šiomet muziejus plečia savo programą.

Švenčių ciklas, kuris prasidėjo šio mėnesio 19 d. ir tęsis iki gruodžio 21 dienos, numato 25 vaikų, paauglių ir suaugusių choras, kurie pasirodys kartu su 11 folklorinių grupių.

O SÃO PAULO, skelbdamas švenčių ciklą, praneša, kad tarp folklorinių grupių, kurios pasirodys programoj, dalyvaus kroatų, japonų, vengrų, peruviečių, ispanų, LIETUVIŲ, ukrainiečių bei portugalų kolonijos. Minėta programa vyksta kasdien, nuo 14 iki 17 val., Parque Ibirapuera.

Svarbu lietuviams itin gerai prisistatyti, prisimenant, kad Lietuvoj Kūčios ir Kalėdos yra paprastos darbo dienos.

Lietuvių pasirodymas Prakartėlių muziejuje bus gruodžio 6, šeštadienį, nuo 15 iki 16 val.

XI 27, ketvirtadienį:

TAUTINE PADĖKOS DIENA

LIETUVĖ VAIDINS TEATRE

Lucija Žarakauskaitė iš Carapicuibos, SP, dirbdama kaip dailininkė, tuo pačiu ir vaidina teatre. Sekantis jos pasirodymas bus pjesėje "Estranha hospedaria", kuria ruošia kartu su kitiems įscenizacijoms ir trumpais filmais Zé do Cai-xão filmų studija.

Programai įvyks gruodžio 19, 22 val., Salão Brasil, Rua da Mo-óca 2241. Pakvietimas iš anksto galima gauti R. Visconde de Parnaíba 23, antras aukštas. Teatre bus staliukai, apranga vyrams "passeio", moterims ilgai. Tai pirmas "antgamtinės"/sobrenatural/programos renginys São Paulo, su meno dalykais, laimėjusiais premijais Prancūzijoje 1974 metais.

L. Žarakauskaitė dalyvaus Jaunimo kongreso meno parodoje su keliais savo tapybos darbais. Jos dabartinė specialybė yra pirogravūra.

PAKILS PRENUMERATA

Mūsų Lietuvos metinė prenumerata ateinančiais 1976 metais atrodo, pakils iki 70 kruzeirų, nes kaip kitos kainos, taip ir popieriui išlaidos beik iti reikmens taip pat brangesni. Gali būti, kad ir paštas spausdiniams pabrangs.

Toronto Priskėlimo parapijos choras su dabartiniu savo dirigentu E. Krikščiūnu.

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA-CHUVAS DE TODOS OS TIPOS PARA HOMENS, SENHORAS E CRIANÇAS, MINI-SOMBRINHAS TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Vitor Banyš Ltda.

Inscr. Estadual 104.519.517

CGC. 60.882.909/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones 274-0677 - (Res.274-1886)
São Paulo

NOSSA LITUÂNIA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Diretor responsável
ANTONIO AQUINO

Redige: Equipe Editorial
Administrador: P. Daugintis

MŪSŲ
LIETUVA

METINĖ PRENUMERATA: 50 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 250 kr. Paskiro numerio kaina: 1,00 kruzeiras. Užuojautos ir sveikinimai nuo 10 kr. pagal diduma. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti „Pedro Daugintis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis išeina ketvirtadienį. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9 - 10 puslapiams redakcijai iteiktini neveliau kaip iki sekmadienio vaka-

PASAULINĖ MIGRANTŲ DIENA:

Paminėjimas vyks SSmo. Sacramento bažnyčioje, rua Tutoia, sekančia programa:

15 val.: įvairių tautybių atstovai pasitinka São Paulo kardinola;

16 val.: koncelebruotos Mišios su visų tautybių klebonais-kapelionais;

17 val.: tarptautinis vakaras: pasivaišinimas, dainos, tautiniai šokiai. (Lietuviams atstovaus programoje „Rūtelė“).

VEIKLOS KALENDORIUS - 1975

Lapkričio 28, 20 val. PLIAS susirinkimas pas A. ir H. Mošinskis, Perdizes.

Lapkričio 29, BLB Literatūros ratelio pobūvis su Z. Bačelio monografijos „Nerimo širdis“ pristatymu pas P. Bačelienę, Rua Sabara, 402, apt. 122.

Lapkričio 30, São Paulo arkivyskupijos imigrantų diena.

Gruodžio 6, nuo 15 iki 16 val., Prakartėlių muziejuje (Museu de Presépios), Ibirapueros parke, lietuvių kalėdinę programą atlieka LKB choras ir Rūtelė.

Gruodžio 7, nuo 8 val., ateitininkų ruošiamam visam lietuviškai kalbančiam jaunimui susitelkimo diena, V. Z. Jaunimo namuose.

Gruodžio 6-7, Buenos Airėse paskutinysis trijų kraštų posėdis apie Jaunimo kongresą

Gruodžio 12, M. K. Čiurlionio monografijos pristatymas, União Brasileira de Escritores, R. 24 de Maio, 250 - 13 aukštas.

JAUNIMO KONGRESO KALENDORIUS-žiūrėti ML 3 ir 5 psl.

Gruodžio 20, šv. Kazimiero parapijos maldos diena už Lietuvą.

Gruodžio 21, Rio de Janeiro lietuvių maldos diena už Lietuvą

Gruodžio 23, Vila Zelinos lietuvių maldos diena už Lietuvą (pagal Religinės šalpos sudarytą pasaulio lietuvių maldos kalendorių)

Lietuviškai kalbanti

Vyrų - moterų - vaikų
gydytoja

DRA. HELGA HERING

HOMENS-SENHORAS
CRIANÇAS

Av. Eulina, 99-V. Sta. Maria
(Skersgatvis ties nr. 2214, Av. Deputado Emílio Carlo-Bairro do Límão)

Tel.: 220-0439 / 266-3569